การวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช*

A confirmatory factor analysis model of Social Responsibility of Students of Urban Community Development College, Navamindradhiraj University

ฐากูร ปาละนันทน์ (Thakoon Palanan)**
จักรกฤษณ์ โปณะทอง (Chakrit Ponathong)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือนักศึกษาระดับอนุปริญญาที่สังกัดวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง จำนวนทั้งสิ้น 300 คน ในปีการศึกษา 2560 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเพื่อศึกษาองค์ประกอบความรับผิดชอบต่อสังคมและวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาระดับอนุปริญญาที่สังกัดวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มีจำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การนำตนเอง 2) การรับรู้ทางสังคม 3) ความเป็นพลเมือง 4) การสำนึกรักสิ่งแวดล้อม และ 5) การแบ่งปัน ซึ่งทั้ง 5 องค์ประกอบมีดัชนีที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องและความกลมกลืนของตัวแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดังนี้ χ^2 / df = 1.185, p-value = 0.153, NFI = 0.977, CFI = 0.996, GFI = 0.973, AGFI = 0.932, RMSEA = 0.025, RMR = 0.009, CN = 689.043 มีน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ในเกณฑ์สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถใช้ในการวัดความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมืองได้

คำสำคัญ : องค์ประกอบความรับผิดชอบต่อสังคม การนำตนเอง ความเป็นพลเมือง การแบ่งปัน การรับรู้ทางสังคม การสำนึกรักสิ่งแวดล้อม

---

* เพื่อการตีพิมพ์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ระดับปริญญาเอก

To publish paper based on a Ed.D. Thesis.

** นิสิตปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ทำงาน: โรงเรียนวิชูทิศ โทร. 099-2395442 Email: thakoon_1980@windowslive.com อาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ อ.ดร. จักรกฤษณ์ โปณะทอง

The student Doctor of Education Program in Higher Education, Faculty of Education, Srinarinwirot University. Office: Wichutit School. Tel 099-2395442 Email: Thakoon_1980@windowslive.com Thesis Advisor: Dr. Chakrit Ponathong, Ed.D.

*** อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Thesis Advisor Ed.D. Department of Educational Administration and Management, Faculty of Education, Srinakarinwirot University.

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

Abstract

This research aimed to analyze the social responsibility factors of Urban Community Development College students. The research sample comprised 100 Associate Degree students of Urban Community Development College, Navamindradhiraj University in academic year 2017. The five-scale questionnaire was the research tool for social responsibility measurement, while the confirmatory factor analysis of data was also conducted.

According to research results, 5 social responsibility factors of Associate Degree students of Urban Community Development College of Urban Community Development College were analyzed as follows: 1) Self-Directed 2) Social Perception 3) Citizenship 4) Environmental Awareness and 5) Sharing. The consistency and harmony of the model and empirical data for all 5 elements were examined as following: χ^2 / df = 1.185, p-value = 0.153, NFI = 0.977, CFI = 0.996, GFI = 0.973, AGFI = 0.932, RMSEA = 0.025, RMR = 0.009, CN = 689.043. The factor loading was found at a high level with the statistical significance of .05. It could be used in the measurement of social responsibility of Urban Community Development College Students, Navamindradhiraj University.

Keywords: Social Responsibility Factors, Self-Directed, Social Perception, Citizenship, Environmental Awareness, Sharing.

บทนำ

การพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) มุ่งการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาเพื่อให้คนไทยมีวิถีชีวิตที่พอเพียง มีคุณลักษณะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ,2560) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 28 ว่า สาระของหลักสูตรการศึกษาทุกระดับทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความรู้ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ,2553) สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ประสงค์ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก จากจุดมุ่งหมายดังกล่าว การปลูกฝังในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมของสังคมไทยเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง ควรเริ่มต้นปลูกฝังที่เยาวชนของชาติให้รู้จักความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ตั้งแต่สถาบันครอบครัว ชุมชน สังคม ตลอดจนประเทศชาติ ซึ่งหน่วยงานที่มีความสำคัญมากที่สุดในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและแนวปฏิบัติที่เหมาะสมให้แก่เยาวชนก็คือสถาบันการศึกษา เพราะเยาวชนได้ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการดำรงชีวิตประจำวันอยู่ที่สถาบันการศึกษา นั่นจึงเป็นส่วนสำคัญให้เยาวชนเกิดการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะการปลูกฝังในเรื่องของความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อผู้อื่น เริ่มจากการรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน (มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์,2556) สถาบันการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคนเพื่อให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จึงกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่เน้นให้

บัณฑิตมีคุณธรรมจริยธรรมและความรับผิดชอบควบคู่กับความรู้ ซึ่งตรงกับนโยบายของกรุงเทพมหานครที่ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนโดยเฉพาะจิตสาธารณะ วิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมืองจึงได้ก่อตั้งขึ้น (มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช,2553) เพื่อให้การศึกษาระดับอนุปริญญา เน้นการพัฒนาวิชาชีพและวิจัย รักษาสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมตามเอกลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งส่งเสริมคุณธรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมให้กับนักศึกษา เพื่อให้เป็นบัณฑิตที่ตรงตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานครและแผนการศึกษาชาติ

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวมานั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาความหมายและทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบของความรับผิดชอบต่อสังคม ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคอล์บ (Kolb) รวมทั้งแนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยได้สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีทั้งหมดเพื่อกำหนดเป็นองค์ประกอบเบื้องต้นในการสร้างเครื่องมือ ซึ่งองค์ประกอบที่ได้มี 5 ด้าน ได้แก่ การนำตนเอง (Self-Directed) การรับรู้ทางสังคม (Social Perception) ความเป็นพลเมือง (Citizenship) การสำนึกรักสิ่งแวดล้อม (Environmental Awareness) และการแบ่งปัน (Sharing) โดยจะพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมและเจตคติของนักศึกษาผ่านการทำกิจกรรม รวมทั้งเป็นแนวทางให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยอื่นในการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมอันเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

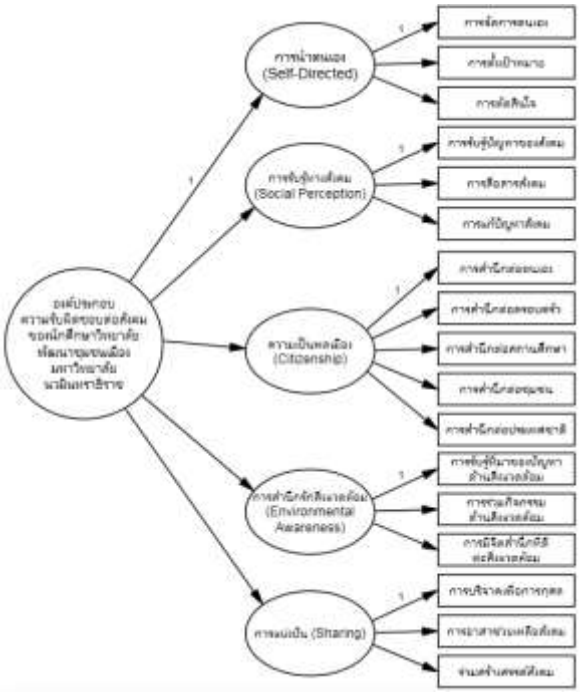
วิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช และเพื่อทดสอบความสอดคล้องของโมเดลการวัดความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์และแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม นักวิชาการหลายท่านมองว่าเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกต่อสถานการณ์หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องในสังคมที่ตนอยู่ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะสมาชิกที่ดีและมีการดำเนินกิจกรรมที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมด้วยความเอาใจใส่ดูแล ไม่เอารัดเอาเปรียบทำประโยชน์ต่อคน สามารถชี้นำตนเองไปในทางที่สร้างสรรค์และต่อชุมชน รวมถึงการดูแลสิ่งแวดล้อมอีกด้วย ทั้งการนำมาซึ่งการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเป็นปกติสุข อันเป็นคุณลักษณะพิเศษของบุคคลที่เอาใจใส่ในการปฏิบัติตามระเบียบของชุมชน มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม ไม่ว่าจะในรูปแบบของการบำเพ็ญประโยชน์หรือสร้างสรรค์ความเจริญใด ๆ ให้สังคมอย่างเต็มความสามารถ (สาโรช บัวศรี, 2522 : 129) และพลังเกตต์ (Plunkett.1994: 819) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นเจตนาที่ไม่ได้ทำเพื่อตนเองเพียงอย่างเดียวหากแต่ต้องสร้างสรรค์ประโยชน์ให้กับส่วนรวมด้วย รวมถึงความพยายามหลีกเลี่ยงไม่กระทำการใด ๆ ให้บุคคลอื่นและสังคมต้องเสียหายซึ่งจะเห็นว่าความผิดชอบต่อสังคมนั้น ไม่สามารถเกิดขึ้นในลักษณะเชิงเดี่ยวได้ ส่วนกริฟฟิน (Griffin.1966: 11) ยังแนะนำว่าความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นข้อผูกพันและเป็นหน้าที่ที่จะต้องป้องกันและสร้างคุณประโยชน์ต่อสภาพแวดล้อมรอบข้าง เพราะนอกจากจะเป็นเรื่องเฉพาะบุคคลแล้ว ความรับผิดชอบต่อสังคมยัง

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

เป็นเรื่องของคุณธรรม เป็นจิตสำนึกในความรู้สึกรับผิดชอบและสามารถมองเห็นว่าอะไรคือประโยชน์ของส่วนรวม จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงกำหนดเป็นกรอบแนวคิด โดยกำหนดองค์ประกอบได้ 17 องค์ประกอบดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดองค์ประกอบความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สอง (Secondary Confirmatory Factor Analysis) เพื่อตรวจสอบความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ที่พัฒนาขึ้นมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้ โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาองค์ประกอบความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง ในครั้งนี้เป็นนักศึกษาที่สังกัดวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง ระดับอนุปริญญา จำนวน 3 สาขาวิชา ได้แก่ ปฐมวัย เทคโนโลยีระบบรางและการจัดการอาคารสูง แต่ละสาขามีจำนวนนักศึกษาแตกต่างกันมี 3 ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2560 รวมทั้งสิ้น 347 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2560 จาก www.bkkelearning.com/bkk_portal)

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งต้องใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดมากพอ เพื่อที่จะทำให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่กำหนดไว้ว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างต่อจำนวนตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลที่เพียงพอต่อการวิเคราะห์ข้อมูลควรมีสัดส่วน 10–20 : 1 (Schumacker; & Lomax, 1996: 20) ซึ่งงานวิจัยนี้มีตัวแปรสังเกตได้ 17 ตัวแปร ดังนั้นควรมีกลุ่มตัวอย่างอย่าง

น้อยประมาณ 170–340 คน และผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำไว้ที่ 300 คน โดยได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งตามสาขาวิชาและชั้นปี

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ประเมินองค์ประกอบความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการนำตนเอง 2) ด้านการรับรู้ทางสังคม 3) ด้านความเป็นพลเมือง 4) การสำนึกรักสิ่งแวดล้อม และ 5) ด้านการแบ่งปัน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีระดับการปฏิบัติ/ความเห็น ตั้งแต่“น้อยที่สุด”ถึง“มากที่สุด” มีจำนวนองค์ประกอบทั้งสิ้น 17 องค์ประกอบ โดยกำหนดอักษรภาษาอังกฤษย่อเพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์และรายงานผลทางสถิติดังนี้ ความรับผิดชอบต่อสังคม ใช้อักษรย่อ RES ประกอบด้วยตัวแปรที่สังเกตได้จำนวน 5 ด้านได้แก่

ตัวแปรที่สังเกตได้ด้านการนำตนเอง (SEF) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การจัดการตนเอง (SEF1) การตั้งเป้าหมาย (SEF2) และการตัดสินใจ (SEF3)

ตัวแปรที่สังเกตได้ด้านการรับรู้ทางสังคม (SOC) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การรับรู้ปัญหาของสังคม (SOC1) การสื่อสารสังคม (SOC2) และการแก้ปัญหาสังคม (SOC3)

ตัวแปรที่สังเกตได้ด้านความเป็นพลเมือง (CTZ) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การสำนึกต่อตนเอง (CTZ1) การสำนึกต่อครอบครัว (CTZ2) การสำนึกต่อสถานศึกษา (CTZ3) การสำนึกต่อชุมชน (CTZ4) และการสำนึกต่อประเทศชาติ (CTZ5)

ตัวแปรที่สังเกตได้ด้านการสำนึกรักสิ่งแวดล้อม (ENV) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การรับรู้ที่มาของปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (ENV1) การร่วมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม (ENV2) และการมีจิตสำนึกที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม (ENV3)

ตัวแปรที่สังเกตได้ด้านการแบ่งปัน (SHA) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การบริจาคเพื่อการกุศล (SHA1) การอาสาช่วยเหลือสังคม (SHA2) และการร่วมสร้างสรรค์สังคม (SHA3)

ขั้นตอนการหาคุณภาพของเครื่องมือดังนี้ 1) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมืองฉบับที่สร้างขึ้นเสนอให้คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ตรวจสอบเบื้องต้นเกี่ยวกับโครงสร้าง เนื้อหา ภาษา และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข 2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความชัดเจนของภาษาที่เป็นข้อคำถาม ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ในแต่ละด้านเป็นรายข้อโดยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence: IOC) และมีค่าอยู่ระหว่าง 0.8–1.00 ทุกข้อ สะท้อนให้เห็นว่ามีความครอบคลุมตามเนื้อหาสาระ ความถูกต้องเหมาะสม มีความชัดเจนทางภาษา รูปแบบการวัดตัวแปร สัดส่วนของการวัดในแต่ละตัวแปร ซึ่งแสดงว่าเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้มีคุณภาพในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และขั้นตอนที่ 3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discriminate Power) โดยใช้

เทคนิคการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) และตรวจสอบคุณภาพความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.891

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามวัดความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมืองที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) มี 3 ส่วน ได้แก่ (1) สถิติพื้นฐานเชิงบรรยาย เช่น ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อใช้วิเคราะห์ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสถิติสำหรับการหาคุณภาพของเครื่องมือได้แก่ การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธี Item Total Correlation และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha) (2) วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในแบบสอบถามความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้ได้เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกต แล้วตรวจสอบเมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ และ (3) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อทดสอบความสอดคล้องของโมเดลการวัดความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมืองมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวแปรสังเกตได้ด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูลจากค่าความเบ้และความโด่ง ดังนี้

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวแปรสังเกตได้ด้วยสถิติเชิงบรรยาย องค์ประกอบความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

ตัวแปรสังเกตได้	$\bar{X}$	S.D.	C.V.	S.K.	K.U.
ด้านที่ 1 การนำตนเอง	**4.52**	**0.49**	**0.11**	**- 0.79**	**- 0.19**
1.1 การจัดการตนเอง	4.62	0.36	0.08	-0.59	-0.52
1.2 การตั้งเป้าหมาย	4.44	0.50	0.11	-0.74	-0.14
1.3 การตัดสินใจ	4.49	0.60	0.13	-1.03	0.08
ด้านที่ 2 การสำนึกรักสิ่งแวดล้อม	**4.44**	**0.52**	**0.11**	**- 0.76**	**0.34**
2.1 การรับรู้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	4.42	0.46	0.10	-0.39	-0.31
2.2 การร่วมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	4.49	0.47	0.10	-0.75	0.17
2.3 การมีจิตสำนึกที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม	4.42	0.64	0.14	-1.13	1.15
ด้านที่ 3 การรับรู้ทางสังคม	**4.42**	**0.50**	**0.12**	**- 0.45**	**- 0.53**
1.1 การรับรู้ปัญหาของสังคม	4.39	0.51	0.12	-0.36	-0.69
1.2 การสื่อสารสังคม	4.41	0.52	0.12	-0.38	-0.65
1.3 การแก้ปัญหาสังคม	4.45	0.47	0.11	-0.60	-0.24

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวแปรสังเกตได้	$\overline{X}$	S.D.	C.V.	S.K.	K.U.
ด้านที่ 4 ความเป็นพลเมือง	**4.42**	**0.54**	**0.12**	**- 0.51**	**- 0.49**
4.1 การสำนึกต่อตนเอง	4.42	0.56	0.13	-0.54	-0.45
4.2 การสำนึกต่อครอบครัว	4.35	0.53	0.12	-0.23	-0.87
4.3 การสำนึกต่อสถานศึกษา	4.38	0.55	0.13	-0.63	-0.01
4.4 การสำนึกต่อชุมชน	4.43	0.53	0.12	-0.47	-0.77
4.5 การสำนึกต่อประเทศชาติ	4.52	0.51	0.11	-0.67	-0.37
ด้านที่ 5 ด้านการแบ่งปัน	**4.07**	**0.63**	**0.15**	**- 0.12**	**- 0.86**
5.1 การบริจาคเพื่อการกุศล	4.18	0.60	0.14	-0.45	-0.41
5.2 การอาสาช่วยเหลือสังคม	4.07	0.65	0.16	-0.15	-1.07
5.3 การแบ่งเบาสังคม	3.97	0.65	0.16	0.24	-1.11

จากตาราง 1 แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.97 ถึง 4.62) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.36 ถึง 0.65 แสดงให้เห็นว่าข้อมูลมีการกระจายอยู่ใกล้กับค่าเฉลี่ย เนื่องจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานดังกล่าวมีค่าไม่เกิน 1 เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของข้อมูล (C.V.) พบว่ามีการกระจายของข้อมูลไม่มาก (0.08 - 0.53) แสดงว่าข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันภายในกลุ่ม เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Skewness) หรือความไม่สมมาตรของการแจกแจงในภาพรวม พบว่าตัวแปรทั้งหมดมีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้ายมาก (ค่าความเบ้เป็นลบ) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย โดยมีค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -1.13 ถึง 0.24 แต่เมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (Kurtosis) หรือความสูงของการแจกแจง พบว่า ตัวแปรที่มีอยู่ในตัวแบบมีค่ามีค่าเป็นบวกหรือสูงหรือสูงกว่าค่าความโด่งของโค้งปกติโดยมีค่าความโด่งอยู่ระหว่าง -1.11 ถึง -1.15 อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาทั้งค่าความเบ้และความโด่งรวมกันแล้วจะพบว่า ค่าความเบ้และความโด่งมีความแตกต่างจากศูนย์เพียงเล็กน้อย ซึ่งงานวิจัยนี้มีขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่มากพอ (n = 300) จึงมีแนวโน้มที่จะลู่เข้าสู่การแจกแจงปกติตามทฤษฎีขีดจำกัดกลาง (The Central Limit Theorem) ดังนั้นจึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันได้ต่อไป

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ผู้วิจัยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์รายด้านว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ และจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กันมากเกินไปจนกลายเป็นตัวแปรเดียวกัน (Overlap Variable) แสดงว่าตัวแปรทั้งหมดต้องมีความสัมพันธ์กันในระดับพอดี โดยทำการวิเคราะห์ด้านว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แตกต่างจากศูนย์หรือไม่ถ้าตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน แสดงว่าไม่มีด้านร่วมและไม่มีประโยชน์ที่จะนำเมทริกซ์นั้นไปวิเคราะห์ (สุภมาศ อังศุโชติ,สมถวิล วิจิตรวรรณา,รัชนีกูล ภิญโญภานุวัฒน์,2552,) เป็นการตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาซึ่งยืนยันว่าตัวแปรที่ศึกษามีด้านร่วมกัน พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมดมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์แสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ในการวัดความรับผิดชอบต่อสังคม

ตัวแปร	SEF1	SEF2	SEF3	SOC1	SOC2	SOC3	CTZ1	CTZ2	CTZ3	CTZ4	CTZ5	ENV1	ENV2	ENV3	SHA1	SHA2	SHA3
SEF1	1.000																
SEF2	0.626**	1.000															
SEF3	0.494**	0.606**	1.000														
SOC1	0.292**	0.215**	0.271**	1.000													
SOC2	0.389**	0.344**	0.394**	0.697**	1.000												
SOC3	0.406**	0.374**	0.501**	0.521**	0.646**	1.000											
CTZ1	0.432**	0.488**	0.505**	0.296**	0.374**	0.437**	1.000										
CTZ2	0.350**	0.496**	0.530**	0.272**	0.341**	0.508**	0.631**	1.000									
CTZ3	0.239**	0.373**	0.416**	0.394**	0.382**	0.567**	0.530**	0.622**	1.000								
CTZ4	0.412**	0.450**	0.347**	0.347**	0.336**	0.351**	0.338**	0.527**	0.475**	1.000							
CTZ5	0.511**	0.583**	0.542**	0.290**	0.346**	0.533**	0.530**	0.576**	0.447**	0.621**	1.000						
ENV1	0.500**	0.620**	0.554**	0.355**	0.495**	0.535**	0.322**	0.440**	0.417**	0.502**	0.651**	1.000					
ENV2	0.528**	0.603**	0.608**	0.373**	0.438**	0.519**	0.519**	0.594**	0.418**	0.476**	0.650**	0.687**	1.000				
ENV3	0.314**	0.329**	0.331**	0.342**	0.318**	0.495**	0.258**	0.421**	0.425**	0.327**	0.427**	0.546**	0.625**	1.000			
SHA1	0.342**	0.374**	0.438**	0.182**	0.261**	0.356**	0.435**	0.272**	0.245**	0.268**	0.363**	0.353**	0.365**	0.193**	1.000		
SHA2	0.245**	0.329**	0.259**	0.210**	0.142**	0.145**	0.279**	0.153**	0.181**	0.255**	0.214**	0.176**	0.197**	0.098**	0.577**	1.000	
SHA3	0.336**	0.378**	0.269**	0.069**	0.156**	0.286**	0.359**	0.255**	0.268**	0.339**	0.358**	0.370**	0.330**	0.094**	0.287**	0.531**	1.000
Mean	4.62	4.44	4.49	4.39	4.41	4.45	4.42	4.35	4.38	4.43	4.52	4.42	4.49	4.42	4.18	4.07	3.97
S.D.	0.36	0.50	0.60	0.51	0.52	0.47	0.56	0.53	0.55	0.53	0.51	0.46	0.47	0.64	0.60	0.65	0.65

Bartlett's Test of Sphericity = 3017.919 df= 136 p-value = .000** Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy = .843

จากตาราง 2 ผลการตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Correlation Pearson Product Moment) การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาซึ่งยืนยันว่าตัวแปรที่ศึกษามีด้านร่วมกัน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมดมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทุกคู่ในภาพรวม พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทุกคู่มีค่าไม่เกิน 0.80 ความสัมพันธ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าตัวแปรสังเกตได้ มีระดับความสัมพันธ์ไม่สูงมากนักไม่เกิดปัญหา Multicollineartiry และตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมดอยู่บนด้านร่วมกัน นอกจากนี้เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยค่า Bartlett's Test of Sphericity (มีค่าเท่ากับ 3017.919 ซึ่งตัวแบบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01) นอกจากนี้ยังพิจารณาได้จากค่าดัชนี Kaiser-Meyer Olkin มีค่าเท่ากับ 0.843 ซึ่งเป็นค่าที่มากกว่า 0.80 โดยข้อเสนอของคิมและมูลเลอร์ที่ว่า ถ้าค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.80 ข้อมูลเหมาะสมดีมากที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบ แต่ถ้าน้อยกว่า 0.50 ข้อมูลไม่เหมาะสมที่จะวิเคราะห์ด้าน (วิลาวัลย์ มาคุ้ม, 2549, Kim,Muller,1978,) ผลการวิเคราะห์ทั้งหมดแสดงว่าข้อมูลที่ได้เหมาะสมดีมากที่จะนำมาวิเคราะห์ด้านและตัวแปรต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันสามารถนำไปวิเคราะห์ด้านเชิงยืนยันต่อไป

3. ผลการวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second Order Confirmatory) ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาค่าดัชนีความกลมกลืน ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการวัดความรับผิดชอบต่อสังคม

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ		*t*	R^2
	b	*S.E.*		
การวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับที่หนึ่ง				
ด้านการนำตนเอง (SEF)				
การจัดการตนเอง (SEF1)	0.664	0.07	--	0.441
การตั้งเป้าหมาย (SEF2)	0.776	0.09	12.849**	0.602
การตัดสินใจ (SEF3)	0.762	0.15	11.161**	0.581
การตระหนักและรับรู้ถึงความเป็นไปของสังคม (SOC)				
การรับรู้ปัญหาของสังคม(SOC1)	0.575	0.17	--	0.331
การสื่อสารสังคม (SOC2)	0.710	0.13	9.648**	0.505
การแก้ปัญหาสังคม (SOC3)	0.899	0.04	8.287**	0.808
การสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะผู้เรียน (CTZ)				
การสำนึกต่อตนเอง (CTZ1)	0.685	0.16	--	0.469
การสำนึกต่อครอบครัว (CTZ2)	0.764	0.11	12.920**	0.583
การสำนึกต่อสถานศึกษา (CTZ3)	0.594	0.19	10.679**	0.353
การสำนึกต่อชุมชน (CTZ4)	0.705	0.14	9.538**	0.497
การสำนึกต่อประเทศชาติ (CTZ5)	0.840	0.07	12.294**	0.706
การสำนึกรักสิ่งแวดล้อม (ENV)				
การรับรู้ที่มาของปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (ENV1)	0.824	0.06	--	0.679
การร่วมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ENV2)	0.851	0.06	16.467**	0.724
การมีจิตสำนึกที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม (ENV3)	0.618	0.24	10.871**	0.383
การแบ่งปัน (SHA)				
การบริจาคเพื่อการกุศล (SHA1)	0.945	0.03	--	0.893
การอาสาช่วยเหลือสังคม (SHA2)	0.599	0.27	6.482**	0.358
ร่วมสร้างสรรค์สังคม (SHA3)	0.863	0.10	8.974**	0.745

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ตาราง 3 (ต่อ)

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ		*t*	R^2
	b	*S.E.*		
การวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับที่สอง				
ตัวบ่งชี้รวมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (RES)				
การนำตนเอง (SEF)	0.955	0.03	--	0.911
การรับรู้ทางสังคม (SOC)	0.764	0.02	6.920**	0.583
ความเป็นพลเมือง (CTZ)	0.928	0.01	9.439**	0.861
การสำนึกรักสิ่งแวดล้อม (ENV)	0.955	0.23	11.168**	0.912
การแบ่งปัน (SHA)	0.517	0.00	8.157**	0.267

χ^2 (Chi-Square)=661.287, df=114, p-value=.476; Relative χ^2= 5.801 ; GFI=0.811; AGFI=0.747; RMR=0.024; SRMR=.040; RMSEA=0.0242; P-Value for Test of Close Fit=1.00; NFI=0.786; IFI=0.816; CFI=0.814; CN=547.287

หมายเหตุ: ** P < .001 ตัวเลขในวงเล็บ คือ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
- ไม่รายงานค่า t เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ (Constrained Parameter)

จากตาราง 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ดังกล่าว พบว่า โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันของความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาค่าดัชนีความกลมกลืน ดังนี้ χ^2 / df = 1.185, p-value= 0.153, NFI= 0.977, CFI= 0.996, GFI= 0.973, AGFI= 0.932, RMSEA= 0.025, RMR= 0.009, CN= 689.043 ซึ่งพบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช มีดังนี้ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อคำถามจำนวน 50 ข้อ ของการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1. การนำตนเอง 2. การรับรู้ทางสังคม 3. ความเป็นพลเมือง 4. การสำนึกรักสิ่งแวดล้อม 5. การแบ่งปัน โดยตัวชี้วัดหลักมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardize Score) อยู่ระหว่าง .517 - .955 ซึ่งตัวชี้วัดด้านการการนำตนเอง และการสำนึกรักสิ่งแวดล้อมมีค่าสูงที่สุดเท่ากัน ตัวชี้วัดหลักมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยพิจารณาจากค่า R^2 อยู่ระหว่าง .267 - .912 ซึ่งตัวชี้วัดหลักด้านการเข้าร่วมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมมีค่าสูงที่สุด

เมื่อพิจารณารายละเอียดของตัวชี้วัดย่อยในตัวชี้วัดหลัก พบว่า แต่ละตัวชี้วัดย่อยของทั้ง 5 ตัวชี้วัดหลักนั้นมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardize Score) อยู่ระหว่าง .575 - .945 โดยพบว่าตัวชี้วัดย่อยการเข้าร่วมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมมีค่าสูงที่สุด ตัวชี้วัดย่อยของทั้ง 5 ตัวชี้วัดหลักมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยพิจารณาจากค่า R^2 อยู่ระหว่าง .331 - .808 โดยพบว่าตัวชี้วัดย่อยเข้าร่วมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมมีค่าสูงที่สุดซึ่งโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มีน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ในเกณฑ์สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถใช้ในการวัดความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชได้

ตาราง 4 ค่าดัชนีที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องและความกลมกลืนของตัวแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของด้านเชิงยืนยันในความรับผิดชอบต่อสังคม

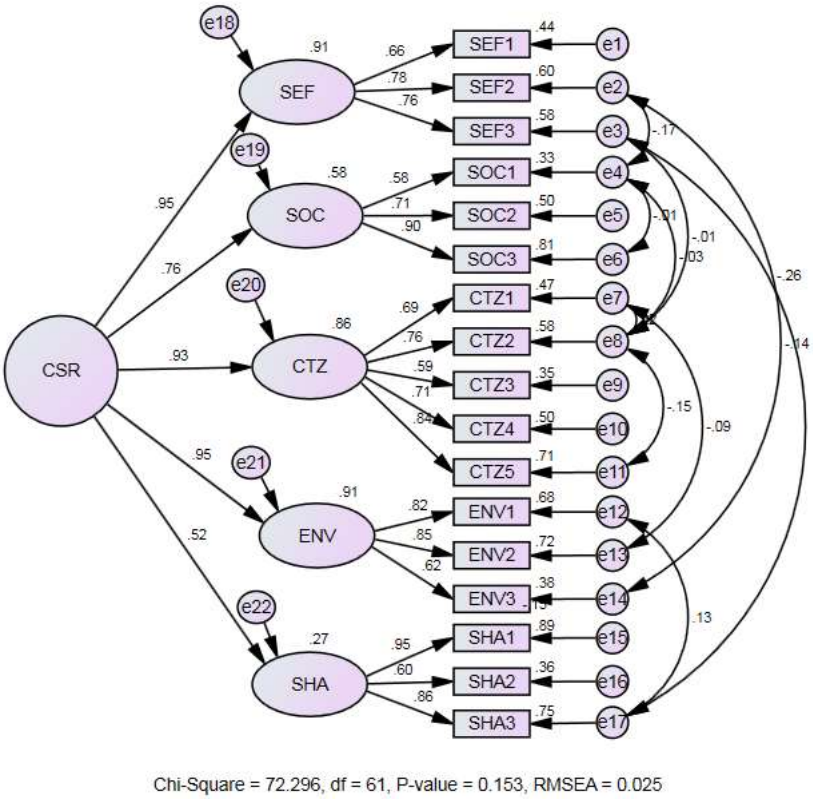
ค่าดัชนี	เกณฑ์ที่ใช้พิจารณา	ตัวแบบก่อนปรับ		ตัวแบบหลังปรับ	
χ^2 / df	ไม่เกิน 2	5.801	✗	1.185	✓
p-value	มีนัยสำคัญทางสถิติ .05	0.000	✗	0.153	✓
NFI	มากกว่า 0.90	0.786	✗	0.977	✓
CFI	มากกว่า 0.90	0.814	✗	0.996	✓
GFI	มากกว่า 0.90	0.811	✗	0.973	✓
AGFI	มากกว่า 0.90	0.747	✗	0.932	✓
RMSEA	ต่ำกว่า .05	0.024	✓	0.025	✓
RMR	เข้าใกล้ศูนย์	0.024	✓	0.009	✓
CN	มากกว่า 200	547.287	✓	689.043	✓

✗ หมายถึงไม่ผ่านเกณฑ์ผลการทดสอบ ✓ หมายถึงผ่านเกณฑ์ผลการทดสอบ

ดัชนีที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องและความกลมกลืนของตัวแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (สุภมาส อังศุโชติ,สมถวิล วิจิตรวรรณา ,รัชนีกูล ภิญโญภานุวัฒน์, 2552)

จากตาราง 4 ค่าสถิติวัดความสอดคล้องของด้านเชิงยืนยันค่าสถิติวัดความกลมกลืนของด้านเชิงยืนยันโมเดลที่ปรับปรุงกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดพิจารณาได้จาก χ^2 เท่ากับ 72.296 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 61 โดยค่า χ^2 / df เท่ากับ 1.185 ซึ่งดีกว่าเกณฑ์ที่กำหนดมีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.153 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่า 0.973 ซึ่งดีกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ (AGFI) มีค่า 0.932 ซึ่งดีกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) มีค่า 0.009 ซึ่งดีกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA) มีค่า 0.025 ดีกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และค่า Critical N มีค่า 689.043 ซึ่งดีกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จึงแสดงให้เห็นว่าสามารถยอมรับโมเดลด้านเชิงยืนยันตามที่กำหนดได้มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และมีผลการประมาณค่าการวิเคราะห์ด้านเชิงยืนยัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปผลการวิเคราะห์โมเดลที่ได้ ดังแสดงในภาพประกอบ 3 ดังนี้

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ภาพประกอบ 3 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Second Order Confirmatory) ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมืองทั้ง 5 ด้าน พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตามลำดับจากมากไปน้อยที่สุดคือ 1) การนำตนเอง 2) การรับรู้ทางสังคม 3) ความเป็นพลเมือง 4) การสำนึกรักสิ่งแวดล้อม 5) การแบ่งปัน ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระราชพิธีบวงสรวงสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า เมื่อวันที่ 5 เมษายน พุทธศักราช 2525 สรุปได้ว่า คุณธรรมที่ทุกคนควรจะศึกษาและน้อมนำมาปฏิบัติคือการประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ รู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง จะช่วยให้ประเทศชาติเกิดความสุข ความร่มเย็นและพัฒนาให้มั่นคงก้าวหน้าต่อไปได้ (กระทรวงมหาดไทย,2556) ทั้งนี้นักศึกษาจะต้องควบคุมตนเองให้อยู่ภายใต้กฎของสังคม ซึ่งสังคมคาดหวังว่านักศึกษาต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม ดังนั้นการกระทำสิ่งใดจึงควรเป็นการกระทำเพื่อให้คนอื่นได้ประโยชน์หรือเพื่อสังคมส่วนรวม(วสันต์ พรพุฒิพงศ์,2558) ทั้งนี้การเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมข้อแรกคือการนำตนเองสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์เกษม วัฒนชัย (2560: สัมภาษณ์) ที่กล่าวว่าการนำตนเองเป็นความสามารถในการควบคุมตนเองให้ทำสิ่งใดอย่างมีสติ รวมถึงการกำกับตนเองคิดก่อนการกระทำ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม หากนำตนเองได้ย่อมสามารถที่จะนำผู้อื่นหรือรับผิดชอบต่อผู้อื่นได้ 2) การรับรู้ทางสังคมเป็นลักษณะของการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม

ซึ่งคนที่รับรู้ทางสังคมหรือเข้าใจสังคมทั้งในสถานการณ์ปกติและที่เป็นปัญหาก็สามารถแก้ไขปัญหาทางสังคมและเข้าไปมีส่วนช่วยในกิจกรรมของสังคมได้ (พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์,2550) โดยสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างบัณฑิตรุ่นใหม่ที่เหมาะสมกับโลกในศตวรรษที่ 21 ในประเด็นการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมที่รู้และตระหนักความเป็นไปของสังคม (สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์, 2560) 3) ความเป็นพลเมืองที่ดีนั้นสุธีรา ลักขณาธร (2557: 8) สรุปพระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไว้ว่า ทรงยึดมั่นในหน้าที่ฐานะพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งใครเป็นพระเจ้าแผ่นดินก็ต้องดูแลราษฎร อีกประการหนึ่งคือเป็นพลเมืองของชาติ การเป็นพลเมืองคือเห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้เราก็ต้องทำ จากพระราชดำรัสกล่าวคือทุกคนไม่ว่าจะเป็นนักศึกษาหรือพระมหากษัตริย์ย่อมต้องมีบทบาทหน้าที่ในการเป็นพลเมืองของประเทศชาติในการพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า สอดคล้องกับวสันต์ พรพุทธิพงศ์ (2558: 1334) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการส่งเสริมให้เยาวชนต้องรู้จักหน้าที่ต่อตนเองและหน้าที่ต่อส่วนรวม การตระหนักในบทบาทหน้าที่ของความเป็นพลเมืองที่ช่วยพัฒนาประเทศ เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีคุณธรรมและคุณภาพ ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เกี่ยวกับความหมายของการศึกษาเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2520 ไว้ดังนี้ การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณธรรมของบุคคลให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพที่พัฒนาชาติ 4) การสำนึกรักสิ่งแวดล้อม คือ รักในสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ หรือธรรมชาติซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ของปราโมทย์ โชติมงคล,เกษม วัฒนชัยและประเสริฐ จริยานุกูล (2560: สัมภาษณ์) ที่ต่างก็กล่าวถึงความรักว่าเป็นความรู้สึกที่นักศึกษาพึงมีความรักต่อเพื่อนมนุษย์ สัตว์ และสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตนเอง โดยความรักดังกล่าวต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานความเข้าใจถึงความแตกต่างและความไม่เท่าเทียมที่เกิดขึ้นในสังคม การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การให้อภัยซึ่งกันและกัน รวมทั้งยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างมีความสุข และ5) การแบ่งปันคือการเสียสละทรัพย์ของตนให้แก่ผู้ที่เดือดร้อนหรือต้องการความช่วยเหลือ เป็นคุณธรรมที่ช่วยขจัดความเห็นแก่ตัวออกจากตนเองและทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับผลการศึกษาของวรชัย วิภูอุปโคตรและคณะ(2560:46) ซึ่งได้ทำการศึกษารูปแบบเครือข่ายมหาวิทยาลัยในการพัฒนาภูมิภาคสู่ประชาคมอาเซียน โดยผลการศึกษาพบว่าการแบ่งปันนั้น สะท้อนถึงพฤติกรรมของผู้ที่มีรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเห็นได้จากเมื่อคราวที่ประเทศไทยประสบภัยทางธรรมชาติจะพบว่า มีคนไทยส่วนหนึ่งเสียสละไปเป็นจิตอาสาเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น รวมทั้งมีการเสียสละทรัพย์สินเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเมื่อสังคมร้องขอโดยทั้ง 5 องค์ประกอบที่ผู้วิจัยค้นพบจากวิเคราะห์องค์ประกอบความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมืองต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ควรส่งเสริมการทำวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาองค์ประกอบความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นทั้งในกำกับของรัฐและเอกชน

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กรภัทร วรเชษฐ์.(2548). *การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดบุรีรัมย์.*ปริญญานิพนธ์.กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เกษม วัฒนชัย, ศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์. (สัมภาษณ์2560,1 ตุลาคม).องคมนตรีและประธานมูลนิธิยุวสถิรคุณ.กรุงเทพฯ

กระทรวงมหาดไทย.(2556). *คู่มือจริยธรรมของผู้ว่าราชการจังหวัด.* กรุงเทพฯ: บริษัท บพิธการพิมพ์ จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

คณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาเรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552.* สืบค้นเมื่อ 23 กันยายน 2560. จาก http://www.mua.go.th/users/tqfhed/news/FilesNews/FilesNews3/News328072552

ณัฐวุฒิ ประทีปลัดดา.(2559). *“การให้ความหมายที่มาของความหมายและกระบวนการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักศึกษาสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา”.*วารสารวิชาการ Veridian E-Journal Silpakorn University 9,1 (มกราคม – เมษายน): 1346-1359

ประเสริฐ จริยานุกูล, ผู้ช่วยศาสตราจารย์. (2560, 3 ตุลาคม). ที่ปรึกษาสำนักงานสถาบันวิทยาลัยชุมชน. สัมภาษณ์. กรุงเทพฯ

ปราโมทย์ โชติมงคล. (2560, 30 กันยายน). ผู้อำนวยการศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ. สัมภาษณ์. กรุงเทพฯ

พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์.(2550). *การศึกษาการตระหนักรู้ทางสังคมและการสร้างโมเดลการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ทางสังคมของวัยรุ่น.* ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช.(2556). *พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2553.* สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2560 จาก http://www.nmu.ac.th/th/wp-content/uploads/2015/04/01.pdf

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. (2556). *สรุปสาระการประชุมวิชาการเรื่อง การพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทยบนเส้นทางมหาวิทยาลัยกับความรับผิดชอบต่อสังคม University Social Responsibility, USR.* สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2560. จาก http://km.wu.ac.th/file/20130813-DI7UB.docx.

วรชัย วิภูอุปรโคตร, ศรเนตร อารีโสภณพิเชษฐ์ และพันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์. (2560). รูปแบบเครือข่ายมหาวิทยาลัยในการบรรลุผลประโยชน์ร่วมกันของการพัฒนาภูมิภาคสู่ประชาคมอาเซียน. *Journal of CommunityDevelopment Research (Humanities and Social Sciences).*(10)2: 37-51.

วสันต์ พรพุทธิพงศ์. (2558).*“การรับรู้หน้าที่พลเมืองดีของเยาวชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร”.*วารสารวิชาการ Veridian E-Journal Silpakorn University.8,1(มกราคม – เมษายน) :1331-1339

วิลาวัลย์ มาคุ้ม. (2549). *การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ.* ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สาโรช บัวศรี. (2522). *จริยธรรมในสังคมไทย รายงานสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 – 2564.* สืบค้นเมื่อ 23 กันยายน 2560. จาก http://www.nesdb.go.th/download/plan12.pdf.

สุธีรา ลักขณาธร. (2557). พระราชดำรัสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสทรงปิดการประชุมสัมมนาประจำปีของมูลนิธิชัยพัฒนา วันพฤหัสบดีที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 ณ โครงการอุทยานอาชีพชัยพัฒนา จังหวัดนครปฐม. *วารสารมูลนิธิชัยพัฒนา.* (ธันวาคม) : 9-13.

สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์. (2560). *“ทิศทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21”*. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal Silpakorn University.10,2 (พฤษภาคม – สิงหาคม) :2843-2854.

สุภมาศ อังศุโชติ,ถวิล วิจิตรวรรณาและรัชนีกูล ภิญโญภานุวัฒน์.(2552). *สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์.* กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่งคั่งการพิมพ์

ภาษาต่างประเทศ

Griffin, R. W. (1966). *Management*. 5th ed. (Houghton: Miffin,1966).

Hair, J., Black, B. Babin, B., Anderson, R. and Tatham, R. (2006). Multivariate Data Analysis (6th Edition). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.

Plunket, Richard W.(1994). *Supervision: The Direction of People at work*. (Boston: Allyn and Bacon).

Schumacher, R. E., and R. G. Lomax.(1996). A beginner’s guide to SEM. Lawrence Erlbaum Associates, Manwah, New Jersey, USA.